Pascha i wyjście z Egiptu

Wyjście z Egiptu, Dekalog i szabat • Wj 12:1–42; 14:10–31

Myśl przewodnia

Pascha uczy pamiętać o wyzwoleniu, a opowieść nad morzem mówi o ocaleniu.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Zacznijmy od kolejności. Wj 12:1–28 przedstawia przygotowania i zasady pierwszej Paschy. Wj 12:31–42 opisuje wyjście Izraelitów z Egiptu. Wj 14 przenosi nas nad morze. To trzy związane ze sobą, lecz odrębne sceny.

Pascha miała być pamiątką uwolnienia z niewoli. Izraelici otrzymywali wskazówki, jak przekazywać jej znaczenie następnym pokoleniom. Pamięć pomaga dostrzec, skąd przychodzimy i za co mamy być wdzięczni.

Gdy lud dotarł do morza, ogarnął go strach. W opowieści Mojżesz wskazuje, że Bóg ich uratuje. Następuje przeprawa. Uczmy się dokładnie mówić, co opisuje tekst, zamiast wymyślać szczegóły, których w nim nie ma.

Współcześnie także potrzebujemy pamięci o trudnych i ważnych wydarzeniach. Szacunek dla ludzi, którzy doświadczyli prześladowań, oznacza słuchanie ich historii, pomaganie słabszym i odrzucanie przemocy.

Przeczytaj Wj 12:26–27. Dzieci w Izraelu mogły pytać dorosłych o sens Paschy; odpowiedzi dotyczyły wyzwolenia z niewoli. Wj 14 opisuje inne, późniejsze wydarzenie: przeprawę. Później Paweł użył obrazu Paschy, mówiąc o Chrystusie (1 Kor 5:7–8). To kolejny sposób odczytania wcześniejszej historii, dlatego zaznaczamy, który autor i kiedy mówi.

Chrześcijanie później odnosili obraz Paschy do Jezusa Chrystusa. Przekonamy się o tym w dalszych lekcjach, nie mieszając tekstu z Księgi Wyjścia z późniejszym listem apostoła Pawła.

Cele lekcji

- Znajduje ustanowienie Paschy w Wj 12.
- Rozróżnia Wj 12 od Wj 14.
- Unika dopowiadania nieobecnych w tekście szczegółów.
- Potrafi odpowiedzieć: Kto wprowadza porównanie Chrystusa do Paschy: narrator Wj 12 czy apostoł Paweł?

Przebieg zajęć

Pytanie badawcze — 4 min

Pytanie: „Czy wspomnienie może pomagać człowiekowi lepiej postępować?”.

Czytamy wskazane wersety — 10 min

Lektura Wj 12:1–42; 14:10–31. Mojżesz zostaje posłany, by wystąpić wobec faraona. Lekcja 12 prowadzi od ucisku do uwolnienia i pamięci o tych wydarzeniach.

Badamy znaczenie — 9 min

W zespołach znajdźcie trzy teksty: Wj 12:1–28, 12:31–42, 14:21–31; zaznaczcie daty w kolejności.

Zadanie zespołowe — 12 min

Zróbcie mapę wydarzeń z trzema polami i wersetem źródłowym dla każdego. Dopiszcie, czego uczy pamięć o uwolnieniu. Dodatkowa wskazówka dla prowadzącego: Zaznacz dwa kolory: „co wydarzyło się w Wj 12” i „jak rozumie to Paweł”.

Wniosek i zastosowanie — 5 min

Podsumuj zdaniem: „Wj 12 opisuje..., Wj 14 opisuje...”.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Dlaczego Wj 12 jest ważne dla zrozumienia Paschy?

Tam opisano jej ustanowienie i pierwsze przygotowanie.

W którym rozdziale opisano przeprawę przez morze?

Wj 14.

Czym różni się tekst od naszego domysłu?

Tekst daje wyraźne informacje, domysł dodaje to, czego nie zapisano.

Kto wprowadza porównanie Chrystusa do Paschy: narrator Wj 12 czy apostoł Paweł?

Apostoł Paweł w późniejszym tekście.

Pomoce dydaktyczne

- Biblie: Wj 12 i 14
- papierowa oś czasu
- karteczki z wersetami
- karta pracy

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- Nie zlewaj ustanowienia Paschy, wyjścia z Egiptu i przeprawy w jedno wydarzenie. Zachowaj izraelski kontekst Paschy. Chrześcijańskie odczytanie typologiczne opisz jako późniejsze odwołanie Pawła, nie jako dosłowną treść Wj 12. Nie inscenizuj śmierci pierworodnych.
- Oddziel obserwacje zawarte w tekście od wniosków i odniesień współczesnych; pozostaw czas na pytania, także bez odpowiedzi.
- Małym dzieciom przedstaw przede wszystkim wyzwolenie i opiekę; trudne sceny omów wyłącznie adekwatnie do wieku.
- Wj 12:1–28 podaje ustanowienie pierwszej Paschy, a Wj 12:31–42 opisuje samo wyjście. Nie pomijaj pierwszego fragmentu, jeżeli omawiasz sens Paschy.
- Wj 14 ukazuje przeprawę przez morze oraz uratowanie Izraelitów. Tekst jest świadectwem religijnym; nie przedstawiaj hipotez o jego geograficznym przebiegu jako pewników.
- Wydarzenia dziesiątej plagi i śmierci pierworodnych są w narracji centralne, lecz wymagają szczególnej ostrożności w nauczaniu dzieci. Małym dzieciom wystarczą obrazy drogi i uwolnienia.
- Wj 12:14 wiąże Paschę z pamięcią o wyzwoleniu. W Pwt 6:20–25 rodzice otrzymują wzorzec opowiadania dzieciom o przeszłości i o Bożym działaniu.
- Paweł w 1 Kor 5:7–8 odnosi obraz Paschy do Chrystusa, łącząc go z etyką wspólnoty. Chrześcijańskie odniesienie wymaga pokazania różnicy czasu, gatunku i adresatów obu tekstów.

• Nie przedstawiaj opisu starożytnego konfliktu jako argumentu przeciw współczesnym narodom.

• Bez drastycznych inscenizacji plag, śmierci i pościgu. Nie utożsamiaj osób pochodzących ze współczesnego Egiptu z biblijnym faraonem.

• Pascha z Wj 12:1–28 jest odrębna od opisu samego wyjścia i przeprawy przez morze (Wj 12:31–42; 14). Dla starszych uczniów uwzględnij odmienny kontekst 1 Kor 5:7–8.

• RED. II: Nie zlewaj ustanowienia Paschy, wyjścia z Egiptu i przeprawy w jedno wydarzenie. Zachowaj izraelski kontekst Paschy. Chrześcijańskie odczytanie typologiczne opisz jako późniejsze odwołanie Pawła, nie jako dosłowną treść Wj 12. Nie inscenizuj śmierci pierworodnych.

• Teksty do porównania: Wj 12:1–42; 14:10–31; 1 Kor 5:7–8

Kontynuacja w domu

Razem przeczytajcie Wj 12:26–27; pozwólcie dziecku zadać własne pytanie o tę historię.